

1.7.2024

PAZIŅOJUMS KOMITEJAS LOCEKĻIEM

Temats: Imunitātes lietām piemērojamie principi

Juridiskā komiteja,

- ņemot vērā Protokola (Nr.7) par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā 7., 8. un 9. pantu,
- ņemot vērā Reglamenta 5., 6., 7., 8. un 9. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas judikatūru,

saskaņā ar Reglamenta 9. panta 13. punktu ir noteikusi šādus principus:

I daļa – Vispārīgi principi

1. Deputāta imunitāte nav viņa personīga privilēģija, bet gan visa Parlamenta un tā deputātu neatkarības garantija.
2. Komiteja nav tiesu iestāde.
3. Parlamentārās imunitātes mērķis ir aizsargāt Parlamentu un tā deputātus pret tiesas procesiem saistībā ar darbībām, kas veiktas, pildot parlamentāros pienākumus, un kuras nevar nodalīt no šiem pienākumiem.
4. Dalībvalsts iestādes lemj par deputāta, kura imunitāte tiek apspriesta, vainīgumu vai nevainīgumu un par to, vai nepieciešams tiesas process. Komiteja šādus jautājumus neizskata. Komiteja tikai pieņem lēmumu, vai pastāv kāds tāds šķērslis tiesas procesam, kas ir saistīts ar nepieciešamību saglabāt Parlamenta neatkarību.

¹ Grozīts 2023. gada 30. maijā un 2023. gada 19. septembrī

5. Saistībā ar imunitātes lietām komiteja neapspriež valsts tiesību un tiesu sistēmu salīdzinošās priekšrocības. Iespējami trūkumi dalībvalstu tiesu sistēmās nevar būt par pamatu lēmumam atcelt vai aizstāvēt deputāta imunitāti.

II daļa — Procedūra

Referenta darbs

6. Ikvienā imunitātes lietā Komiteja ieceļ referentu.
7. Šajā nolūkā katra politiskā grupa imunitātes lietās ieceļ vienu deputātu par pastāvīgo referentu, kuram vajadzētu būt koordinatoram, lai nodrošinātu, ka ar imunitātes lietām nodarbojas pieredzējuši deputāti. Politiskās grupas rūpējas par to, lai par pastāvīgajiem referentiem tiktu iecelti deputāti īpaši labu reputāciju.
8. Referenta darbu attiecībā uz katru imunitātes lietu vienlīdzīgi iedalīs katrai no politiskajām grupām rotācijas kārtībā. Tomēr referents nevar būt tās pašas politiskās grupas loceklis vai ievēlēts tajā pašā dalībvalstī kā deputāts, kura imunitāte tiek apspriesta.

Imunitātes lietu pārvaldība

9. Komiteja un referents cenšas pabeigt katru imunitātes lietu pēc iespējas ātrāk, paturot prātā katras lietas attiecīgo sarežģītības pakāpi.
10. Katras imunitātes lietas izskatīšana ietver sākotnējo lietas izklāstu, ko veic referents, fakultatīvu uzklaušīšanu, viedokļu apmaiņu un balsošanu, pamatojoties uz referenta iesniegto ziņojuma projektu.

Uzstāšanās laiks

11. Ņemot vērā ierobežoto laiku, kas atvēlēts komitejai imunitātes lietu izskatīšanai, uzstāšanās laiku imunitātes lietā precīzi nosaka priekšsēdētājs.
12. Referents var īsi izteikties, uzsākot un pabeidzot imunitātes lietas apsvēršanu, — apmēram piecas minūtes katrā lietā.
13. Citi komitejas locekļi viedokļu apmaiņas laikā var uzstāties īsi, apmēram divas minūtes katrs. Ja notiek uzklaušīšana, viņi arī var īsi izteikties, lai uzdotu jautājumus.

Uzklaušīšana

14. Uzklaušīšana nav obligāta, t.i., deputāts jebkurā gadījumā var atteikties no tiesībām tikt uzklaušītam. Turklāt referents konsultē deputātu, kura imunitāte tiek apspriesta, par to, ka uzklaušīšana nav lietderīga vienkāršās un bezstrīdus lietās.
15. Deputātam, kura imunitāte tiek apspriesta, ir tiesības tikt uzklaušītiem savā dzimtajā valodā, ar noteikumu, ka tā ir viena no Eiropas Savienības oficiālajām valodām.
16. Ja uzklaušīšanai ir jānotiek, Komiteja aicina uzklaušīt deputātu, kura imunitāte tiek apspriesta, nākamajā iespējamā komitejas sanāksmē. Netiek ņemtas vērā neviena cita deputāta, izņemot deputāta, kura imunitāte tiek apspriesta, un referenta, saistības vai

preferences. Ja saprātīgā termiņā nav iespējams uzklaut deputātu, kura imunitāte tiek apspriesta, piemēram, nopietnu medicīnisku iemeslu dēļ, procedūra būtu jāveic bez šādas uzklautšanas.

17. Ja deputāts, kura imunitāte tiek apspriesta, nevar personīgi piedalīties uzklautšanā brīvības atņemšanas dēļ ieslodzījumā vai apcietinājumā vai nu uz daļu, vai uz visu pilnvaru laiku un ir izteicis vēlmi izmantot savas tiesības tikt uzklautam, uzklautšana notiek ar attālinātas dalības starpniecību, izmantojot Eiropas Parlamenta nodrošinātu drošu platformu. Tiek veikti attiecīgi pasākumi, lai saglabātu procesa konfidencialitāti un uzklautšanas konfidencialitāti. Šajā sakarībā *mutatis mutandis* piemēro visus noteikumus, kas attiecas uz uzklautšanu klātienē. Attiecīgā gadījumā ar dalībvalstu attiecīgajām iestādēm veic *ad hoc* pasākumus attiecībā uz šādu uzklautšanu.
18. Attiecībā uz uzaicinājumiem uz uzklautšanu piemēro Reglamenta 9. panta 6. punkta trešo, ceturto un piekto daļu.
19. Katrā lietā nevajadzētu būt vairāk kā vienai uzklautšanai. Tomēr īpaši sarežģītās lietās referents var ieteikt komitejai rīkot otru uzklautšanu. Komiteja balsos par šo priekšlikumu.
20. Deputāts, kura imunitāte tiek apspriesta, vai deputāts, kas viņu pārstāv, var izteikties tikai fakultatīvās uzklautšanas gaitā. Viņš var uzstāties ar ievadrunu, kas nedrīkstētu būt ilgāka kā aptuveni piecpadsmit minūtes, un pēc tam viņam būtu īsi jāatbild uz citu deputātu uzdotajiem jautājumiem.
21. Deputātu, kura imunitāte tiek apspriesta, var pārstāvēt tikai cits pašreizējais Eiropas Parlamenta deputāts, kurš tomēr nedrīkstētu būt Juridiskās komitejas loceklis vai tā aizstājējs. Šādā gadījumā uzklautšana notiek tikai klātienē.
22. Uzklautšanā deputātu, kura imunitāte tiek apspriesta, var pavadīt viens advokāts vai juridiskais padomnieks. Advokāts vai juridiskais padomnieks nav tiesīgs uzstāties, bet uzklautšanas laikā var konsultēt deputātu, kura imunitāte tiek apspriesta. Eiropas Parlaments nesedz advokāta vai juridiskā padomnieka ceļa izdevumus.

Apstiprinoši dokumenti

23. Referents nosaka, ka sekretariāta rīcībā ir uz komitejas darba valodām pārtulkoti visi tie dokumenti, kuriem ir nozīme komitejas lēmuma pieņemšanā. Vairumā gadījumu tas būs tikai oficiālais pieprasījums atcelt imunitāti, kam pievienots apsūdzības raksts vai prasības pieteikums.
24. Deputāts, kura imunitāte tiek apspriesta, var iesniegt dokumentus, kas attiecas uz viņa lietu, papildus tiem dokumentiem, kurus jau ir iesniegušas valsts iestādes.
25. Jebkādi dokumenti, kas nav saistīti ar komitejas lēmumu, netiek tulkoti.
26. Galīgo lēmumu par to, vai attiecīgais dokuments būtu jātulko, pieņem referents. Viņam, pieņemot minēto lēmumu, būtu jāpatur prātā izmaksas, kas saistītas ar dokumenta nosūtīšanu tulkošanai komitejas darba valodās.

III daļa — Konfidencialitāte

27. Izskatot imunitātes lietas, komiteja automātiski piemēro 227. pantā noteikto konfidencialitātes procedūru.

Pieklūve telpai

28. Lietas par imunitāti vienmēr izskata aiz slēgtām durvīm. Sekretariāts, palīdzot apkalpojošajiem darbiniekiem, nodrošina to, ka telpā atrodas tikai šādas personas:

a) Juridiskās komitejas locekļi un locekļu aizstājēji;

b) ja notiek uzklaušanās, deputāts, kura imunitāte tiek apspriesta, bet, ja viņš nespēj piedalīties sanāksmē, deputāts, kas pārstāv viņu, un attiecīgā gadījumā deputāta, kura imunitāte tiek apspriesta, advokāts vai juridiskais padomnieks, kā arī jebkurš cits Eiropas Parlamenta deputāts — katrā lietā tikai uz uzklaušanās laiku;

b (jauns) ja notiek balsošana, 216. panta 7. punktā minētie aizstājēji, ko komitejas pilntiesīgs loceklis ir pienācīgi iecēlis rakstiski un pirms komitejas sanāksmes sākuma par to rakstiski paziņojis priekšsēdētājam – tikai uz balsošanas laiku; priekšsēdētājs izņēmuma kārtā var atļaut 216. panta 7. punktā minētajam aizstājējam piedalīties darba kārtības projektā paredzētā ziņojuma projekta izskatīšanā tieši pirms balsošanas; šādā gadījumā 216. panta 7. punktā minētais aizstājējs nepiedalās diskusijā un viņam nav jānosūta dokumenti, kas attiecas uz lietu;

c) Juridiskā komitejas sekretariāta darbinieki un jebkuri citi Eiropas Parlamenta Ģenerālsekretariāta darbinieki, kuru darbam noteikti nepieciešama viņu klātbūtne sanāksmes procedūras pareizai norisei;

d) politisko grupu un pie politiskajām grupām nepiederošo deputātu sekretariāta darbinieki, kuri parasti seko Juridiskās komitejas darbam, kam noteikti nepieciešama viņu klātbūtne un kuru vārdi ir rakstiski paziņoti Juridiskās komitejas sekretariātam;

e) viens reģistrēts priekšsēdētāja deputāta palīgs un pastāvīgie referenti imunitātes jautājumos, kuru darbam noteikti nepieciešama viņu klātbūtne un kuru vārdi ir rakstiski paziņoti Juridiskās komitejas sekretariātam.

Attiecībā uz 28. punkta c) līdz e) apakšpunktu, praktikantus neuzskata par darbiniekiem vai reģistrētiem deputātu palīgiem, un tiem netiek nodrošināta pieklūve.

29. Nevienai citai personai pieklūve netiek piešķirta. Minētais pieklūves ierobežojums īpaši attiecas uz tā deputāta palīgiem, kura imunitāte tiek apspriesta. Priekšsēdētājs var izņēmuma apstākļos atļaut atsevišķus izņēmumus no šā noteikuma.
30. Dalībnieki nedrīkst veikt nekādus audio vai video ierakstus, kad tiek apspriestas imunitātes lietas. Protokolā diskusiju saturu sīki neatspoguļo, taču tajā norāda jebkuru pieņemto lēmumu.

Pieklūve dokumentiem

31. Dokumentus, ka iztulkoti, lai komiteja tos varētu apsvērt, sekretariāts izsniedz

paziņojuma veidā komitejas locekļiem pirms katras sanāksmes, kurā jāapspiež konkrētā imunitātes lieta. Paziņojumu komitejas locekļiem izsūta tikai priekšsēdētājam (ja sanāksmē priekšsēdētāju kāds aizvieto, paziņojums komitejas locekļiem tiks nosūtīts arī priekšsēdētāja vietniekam, kas vada sanāksmi), pastāvīgajiem referentiem imunitātes lietās, vienam politisko grupu darbiniekam no katras grupas un vienam pie politiskajām grupām nepiederošo deputātu sekretariāta loceklim, kas seko imunitātes lietām, diviem Juridiskā dienesta locekļiem, kas nodarbojas ar imunitātes lietām, un Juridiskās komitejas sekretariāta locekļiem, kas nodarbojas ar imunitātes lietām. Tas pats attiecas uz visiem turpmākiem paziņojumiem komitejas locekļiem, kurus varētu sniegt saistībā ar konkrēto imunitātes lietu. Paziņojumu komitejas locekļiem nevienam citam nesūta. Pārsūtīšanu veic izmantojot e-pastu, kas aizsargāts ar paroli.

31.a (jauns) Politiskās grupas un pie politiskajām grupām nepiederošo deputātu sekretariāts paziņo komitejas sekretariātam politiskā padomnieka/pie politiskajām grupām nepiederošo deputātu sekretariāta locekļa vārdu, kas atbild par imunitātes lietām un jo īpaši par katru konkrēto imunitātes lietu. Juridiskais dienests paziņo komitejas sekretariātam to divu deputātu vārdus, kuri nodarbojas ar imunitātes lietām, un saņem paziņojumu komitejas locekļiem.

31.b (jauns) **Informatīvu piezīmi** deputātiem pārsūta visiem Juridiskās komitejas locekļiem vai viņu aizstājējiem, politisko grupu darbiniekiem un pie politiskajām grupām nepiederošo deputātu sekretariātam, kuri parasti seko Juridiskās komitejas darbam, un visiem pārējiem attiecīgajiem Eiropas Parlamenta Ģenerālsekretariāta darbiniekiem; informācijas piezīmē norāda:

a) attiecībā uz pieprasījumiem atcelt imunitāti: dalībvalsts kompetento iestādi vai *EPPO*, kas pieprasa atcelt imunitāti (9. panta 1. punkts), kompetento iestādi, kas nosūta pieprasījumu EP vai *EPPO* (9. panta 12. punkts), kā arī apsūdzības, kas vērstas pret deputātu, kura imunitāte tiek apspriesta;

b) attiecībā uz pieprasījumiem aizstāvēt imunitāti: attiecīgā deputāta vai bijušā deputāta vārdu un pieprasījuma autoru (9. panta 1. un 2. punkts), kā arī pieprasījuma satura kopsavilkumu.

32. Ar pilnu dokumentāciju sekretariāta telpās Briselē personīgi pēc iepriekšējas pieteikšanās var iepazīties Juridiskās komitejas locekļi vai locekļu aizstājēji, un deputāti, kuru imunitāte tiek apspriesta. Dokumentāciju nevar aizņemt, un nekādā veidā nevar tikt izgatavotas tās kopijas. Nevienai citai personai nevar būt piekļuve dokumentācijai, ja vien tas nav deputāts, kas pārstāv deputātu, kura imunitāte tiek apspriesta, vai deputāta, kura imunitāte tiek apspriesta, advokāts vai juridiskais padomnieks. Divos iepriekš minētajos gadījumos lēmumus par iepazīšanos ar dokumentāciju pieņem priekšsēdētājs.

Lai iepazītos ar dokumentāciju, sekretariāta telpās Briselē ir ierīkota lasītava, kas pēc iepriekšējas pieteikšanās ir pieejama tikai no pirmdienas līdz ceturtdienai plkst. 9.00–18.00 un piektdien no plkst. 9.00 līdz 14.00, sākot no piektās darbdienu pirms komitejas sanāksmes dienas, kad attiecīgais imunitātes jautājums ir iekļauts komitejas darba kārtībā, līdz dienai, kad komiteja ir pieņēmusi ziņojuma projektu par konkrēto imunitātes lietu.

Procedūrās konfidencialitātes ievērošana

33. Tiek ievērota imunitātes procedūras konfidencialitāte. Jo īpaši cenšas saglabāt vislielāko diskretumu attiecībā uz uzklaušanās imunitātes lietās. Tiek piemēroti attiecīgie noteikumi saskaņā ar Reglamenta 227. pantu un Civildienesta noteikumu attiecīgie disciplinārie noteikumi.

IV daļa — Lēmumi par imunitātes lietām

Ziņojuma projekts un balsojums

34. Referents sagatavo ziņojuma projektu izskatīšanai komitejā, tiklīdz kā to ļauj procedūras norise. Šajā sakarā referentam būtu jāņem vērā tulkošanai un pārdomām pirms balsošanas nepieciešamais laiks.
35. Komiteja tad pēc iespējas drīz pāriet pie balsošanas, proti, tiklīdz tas ir iespējams pēc viedokļu apmaiņas un/vai uzklaušanas, ņemot vērā lietas apstākļus.
36. Ņemot vērā imunitātes procedūru īpašo raksturu, komitejas paraža ir tāda, ka ziņojuma projektam neiesniedz grozījumus. Var balsot tikai vai nu "par", vai "pret" priekšlikumu, kas iekļauts ziņojuma projektā.
37. Juridiskās komitejas balsojumā var piedalīties tikai komitejas locekļi vai to aizstājēji. Aizstājējus pirms sanāksmes, kā minēts Reglamenta 216. panta 7. punktā, rakstveidā jāieceļ pilntiesīgam komitejas loceklim un par to jāinformē priekšsēdētājs.
38. Ja deputātu vairākums balso pret priekšlikumu, kas ietverts ziņojuma projektā, uzskata, ka ir pieņemts pretējs lēmums. Galīgo ziņojumu attiecīgi pārformulē saskaņā ar priekšsēdētāja norādījumiem.
39. Pieņemtie ziņojumi tiek iekļauti nākamās plenārsēdes darba kārtībā.

Imunitātes atcelšana

40. Pieprasījumus atcelt imunitāti pamato ar Protokola 9. pantu. Ja lieta tiek izskatīta ievēlēšanas dalībvalstī, minētās dalībvalsts tiesību aktus piemēro tā, it kā deputāts, kura imunitāte tiek apspriesta, būtu dalībvalsts parlamenta deputāts. Ja lieta tiek izskatīta citā dalībvalstī, deputātam ir imunitāte attiecībā uz jebkuriem aizturēšanas pasākumiem un tiesvedību. Ja tiesvedība notiek ievēlēšanas dalībvalstī, jautājumu, vai ir vajadzīgs pieprasījums par imunitātes atcelšanu, lemj saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem.
41. Komiteja neatceļ deputāta imunitāti, ja aizturēšana vai uzsāktā tiesvedība ir saistīta ar viedokli, ko deputāts ir paudis, vai ar balsojumu, ko viņš ir veicis, pildot savus pienākumus, kā noteikts protokola 8. pantā, jo šādā gadījumā prasība atcelt imunitāti būtu nepieņemama.
42. Viedokli uzskata par paustu, pildot deputāta pienākumus, ja to izsaka Eiropas Parlamenta telpās. Saskaņā ar Tiesas judikatūru, viedokli arī var uzskatīt par izteiktu, pildot deputāta pienākumus, ja tas bija deputāta subjektīvs vērtējums, kas izteikts

ārpus Parlamenta, bet tam ir tieša un acīmredzama saikne ar viņa pienākumiem kā Eiropas Parlamenta deputātam. Lai konstatētu šādu tiešu un acīmredzamu saikni, būtu jāņem vērā attiecīgā subjektīvā vērtējumu raksturs un saturs.

43. Ja attiecīgā lieta neattiecas uz viedokli, kas pausts, vai balsojumu, kas veikts, pildot deputāta pienākumus, imunitāte būtu jāatceļ, ja vien nerodas iespaids, ka tiesvedības mērķis ir kaitēt kāda deputāta politiskajai darbībai un tādējādi Parlamenta neatkarībai (*fumus persecutionis*).
44. Ja ir saņemts pieprasījums par imunitātes atcelšanu, bet kļūst skaidrs, ka deputāts, uz kuru attiecas pieprasījums, konkrētajā gadījumā nebauda nekādu imunitāti, pieprasījums būtu jāuzskata par nepieņemamu. Komiteja nesagatavo ziņojumu, bet nosūta vēstuli priekšsēdētājam, ierosinot viņam uzskatīt, ka pieprasījums nav pieņemams. Komiteja balso par vēstuli. Ja priekšsēdētājs piekrīt komitejas novērtējumam, viņš paziņo to plenārsēdē, un lietu izbeidz bez komitejas turpmākas rīcības.

Privilēģiju un imunitātes aizstāvēšana

45. Pieprasījumos aizstāvēt deputāta vai bijušā deputāta imunitāti ir jābūt atsaucei uz Protokola 7., 8. un 9. pantā noteikto privilēģiju vai imunitātes pārkāpumu. Tādēļ šādiem pieprasījumiem jāattiecas uz:
  - a) deputāta, kurš dodas uz Eiropas Parlamenta sanāksmes vietu vai prom no tās, administratīvu vai citādu brīvas pārvietošanās ierobežojumu;
  - b) attiecīgu atvieglojumu nepiešķiršanu attiecībā uz muitām un valūtas kontroli;
  - c) izmeklēšanu, aizturēšanu vai tiesvedību saistībā ar pausto viedokli vai veikto balsojumu, pildot deputāta pienākumus, vai
  - d) dalībvalsts iestāžu pieprasījuma neiesniegšanu atcelt imunitāti saskaņā ar Protokola 9. pantu, kaut arī tas bija sagaidāms no šīm iestādēm.
46. Izņemot ārkārtējus gadījumus, pieprasījumu aizstāvēt privilēģijas un imunitāti neapmierina, ja vien tas neattiecas uz pausto viedokli vai veikto balsojumu, pildot deputāta pienākumus, vai ja dalībvalsts iestādes nav iesniegušas pieprasījumu atcelt imunitāti, kaut arī tas bija šo iestāžu pienākums.
47. Viedokli uzskata par paustu, pildot deputāta pienākumus, ja to izsaka Eiropas Parlamenta telpās. Saskaņā ar Tiesas judikatūru, viedokli arī var uzskatīt par izteiktu, pildot deputāta pienākumus, ja tas bija deputāta subjektīvs vērtējums, kas izteikts ārpus Parlamenta, bet tam ir tieša un acīmredzama saikne ar viņa pienākumiem kā Eiropas Parlamenta deputātam. Lai konstatētu šādu tiešu un acīmredzamu saikni, būtu jāņem vērā attiecīgā subjektīvā vērtējumu raksturs un saturs.
48. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru lēmums aizstāvēt deputāta imunitāti nerada nekādas juridiski saistošas sekas dalībvalstu tiesībsardzības vai tiesu iestādēm. Tomēr šādām iestādēm ir pienākums apturēt tiesvedību un ņemt vērā šādu lēmumu.
49. Pieprasījums aizstāvēt privilēģijas un imunitāti nav pieņemams, ja jau ir iesniegts pieprasījums par imunitātes atcelšanu vai ir pieņemts lēmums saistībā ar tiem pašiem faktiem. Aizstāvēšanas pieprasījumu, kurš tiek apspriests, izbeidz, ja saistībā ar tiem pašiem faktiem tiek saņemts pieprasījums atcelt imunitāti.

50. Turklāt pieprasījums aizstāvēt privilēģijas un imunitāti nav pieņemams, ja pieprasījums par imunitātes aizstāvēšanu jau ir iesniegts vai par to ir pieņemts lēmums. Vienīgais izņēmums attiecas uz pieprasījumu veikt šāda lēmuma pārskatīšanu, kas iesniegts kopā ar jaunu svarīgu pierādījumu, kas apliecina ar Protokolu piešķirto privilēģiju vai imunitātes pārkāpšanu.²
51. Ja komiteja uzskata, ka pieprasījums nav pieņemams, ievērojot iepriekš minētos punktus, tā nesagatavo ziņojumu, bet nosūta vēstuli priekšsēdētājam, ierosinot viņam uzskatīt, ka pieprasījums nav pieņemams. Komiteja balso par vēstuli. Ja priekšsēdētājs piekrīt komitejas novērtējumam, viņš paziņo to plenārsēdē, un lietu izbeidz bez komitejas turpmākas rīcības.
52. Ja komiteja tomēr uzskata, ka pārskatīšanas pieprasījums ir pieņemams un tam ir pievienoti jauni būtiski pierādījumi, tā paziņo priekšsēdētājam un izskata pieprasījumu, ievērojot tādu pašu procedūru kā tad, ja tā būtu jauna lieta.

V daļa — Secinājumi

53. Šis paziņojums deputātiem aizstāj visus iepriekšējos paziņojumus un visus citus Juridiskās komitejas dokumentus par tās praksi un darba noteikumiem imunitātes jomā.

Pieņemts 2019. gada 6. novembrī.

---

² OV C 310/261.